

Seminarium Naukowe z cyklu „Naukowe czwartki”
Organizator: Katedra Finansów Publicznych
Instytut Ekonomii i Finansów WE UMCS
na temat:

Instrumenty wsparcia finansowego produkcji energii ze źródeł odnawialnych w Polsce

11 kwietnia 2024 r., godz. 9.45, Aula II

Wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii (OZE) na przestrzeni ostatnich lat, zarówno w Unii Europejskiej, jak i na całym świecie, jest coraz bardziej powszechne z licznych powodów. Jednym z nich jest zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego poszczególnych krajów w drodze dywersyfikacji dostaw energii oraz decentralizacji jej wytwarzania. Dodatkowo, wykorzystywanie energii odnawialnej redukuje zapotrzebowanie na – stosowane do tej pory na szeroką skalę – surowce konwencjonalne, jakimi są węgiel, gaz czy ropa.

We wszystkich krajach członkowskich, rozwój OZE wspierany jest różnorodnymi rozwiązaniami o charakterze finansowym, organizacyjnym i politycznym. Kraje UE, aktualnie przodujące w ilości i dynamice wzrostu udziału energii odnawialnej w wytwarzanej energii ogółem, osiągnęły przewagę w tym zakresie m.in. dzięki przeznaczeniu znacznych zasobów środków publicznych w ramach różnych systemów wsparcia. Obowiązujące regulacje unijne umożliwiają państwom członkowskim wsparcie finansowe produkcji energii ze źródeł odnawialnych, zaś pomoc w tym obszarze uważa się za dozwoloną zgodnie z przepisami o pomocy publicznej. Jednocześnie, nie ma narzuconego poszczególnym krajom konkretnego systemu wsparcia, zatem prawo UE daje w tym zakresie szeroki zakres swobody.

Kwerenda literatury przedmiotu wykazała istnienie luki badawczej w zakresie analizy i oceny wsparcia finansowego produkcji energii ze źródeł odnawialnych, przy wykorzystaniu finansowania funduszowego. Zdecydowana większość realizowanych badań w określonym obszarze koncentruje się na zastosowaniu systemu zielonych certyfikatów oraz systemu taryf gwarantowanych. Znacznie mniej adekwatnych analiz jest przeprowadzanych w odniesieniu m.in. do dotacji inwestycyjnych. Chociaż badacze krajowi zajmowali się problematyką związaną z instrumentami wsparcia finansowego rozwoju energetyki odnawialnej w Polsce (biorąc pod uwagę m.in. dedykowane, konkretne programy w tym zakresie), to jednak do tej pory nie zbadano bezpośredniego wpływu tychże instrumentów na poziom produkcji energii ze źródeł odnawialnych (na poziomie krajowym, bądź regionalnym). W związku z powyższym, przeprowadzone badania stanowią wypełnienie luki badawczej, zidentyfikowanej w analizowanym obszarze.

Badania koncentrują się na wpływie wsparcia finansowego ukierunkowanego na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu z wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na poziom produkcji energii ze źródeł odnawialnych w poszczególnych województwach w Polsce. W analizie wykorzystano metodę średniej logarytmicznej wskaźnika Divisia, określaną również skrótem LMDI (Logarithmic Mean Divisia Index). Bazując na tej metodzie, zaproponowane zostały czynniki finansowe i pozafinansowe, wpływające na poziom produkcji energii ze źródeł odnawialnych w poszczególnych województwach w Polsce.